สรุปผลการดำเนินงานเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับเขต

(Regional Workshop : RW) ปี 2563

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา

ผลการดำเนินงาน

ครั้งที่	วันที่	สถานที่	เป้าหมาย (คน)	จัดจริง (คน)
1	2-3 ธันวาคม 2562	โรงแรมทวินโลตัส จังหวัดนครศรีธรรมราช	92	100
2	17-18 กันยายน 2563	โรงแรมวังใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	92	303

ผลการสัมมนา ครั้งที่ 1 วันที่ 2-3 ธันวาคม 2563

บุคคลเป้าหมาย 100 คน

1.ผอ. สสก.5 /ผอ.กลุ่ม/หน.ฝ่าย
2.เจ้าหน้าที่ สสก. 5 รวม 30 คน
3.เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการ
4.นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 14 จังหวัดภาคใต้ รวม 58 คน
5.วิทยากร /ผู้เข้าร่วมสัมมนา

รูปแบบ/วิธีการสัมมนา

1.ผอ. สสก.5 ให้หลักคิดและวิธีการทำงานในพื้นที่
2.บรรยาย/แลกเปลี่ยนการเกษตรเชิงพื้นที่/การขยายผลโครงการพระราชดำริ
3. การบรรยายพิเศษ โดย ดร.ปริญญ์ พานิชภักดิ์
4.กลุ่มย่อยจัดทำแนวทางพัฒนางาน 15 เรื่อง /นำเสนอ สรุปผลแจ้ง จว.

ข้อค้นพบ

1.การถ่ายทอดแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติและการสื่อสารลงพื้นที่มีความหลากหลาย และไม่ชัดเจน
2.ขาดความรู้เรื่องแนวคิด ความรู้นวัตกรรมในบางเรื่อง
3.การกำหนดภารกิจ บทบาท และการเชื่อมโยงงานไม่ชัด
4.การพัฒนาบุคลากร/ความต้องการ

ปัญหา อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

1.ควรมีกรม/เขต ร่วมเวทีแต่ละระดับ
2.การแปลงนโยบาย การขยายผล
3.การกำหนดภารกิจ บทบาท และการเชื่อมโยงงาน การมอบหมาย ถ่ายทอดระหว่างกอง สำนักและกลุ่ม
4.ระยะทางและพื้นที่ต้องใช้เวลาเดินทาง ควรมีงบประมาณให้ดำเนินการได้ ประมาณ 3 วัน

ได้แนวทางและวิธีการทำงานร่วมกันแต่ละระดับ และกำหนดเป้าหมายงานตามนโยบาย 6 ข้อ ของกรมปี 63

ทราบทิศทางการทำงาน การนำระบบส่งเสริมการเกษตรมาผลักดันงานตามนโยบาย และการเชื่อมโยงการเกษตรเชิงพื้นที่ /Local Alike

มุ่งเน้นการออกแบบกระบวนงาน การเชื่อมโยง จังหวัด ศูนย์ เพื่อกำหนดแนวทางสู่พื้นที่ ในระดับอำเภอตำบล

พิธีเปิดการสัมมนา

โดย ผอ.สสก.5 จังหวัดสงขลา

ผอ.สุพิท จิตรภักดี

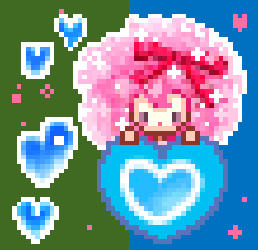

ระบบส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่

ในการขยายผลโครงการพระราชดำริ

โดย ผอ.กพวศ. ผอ.วุฒิชัย ชิณวงศ์

สรุปแนวคิด เรื่อง การเกษตรอัจฉริยะ การสร้างแบรนด์ท้องถิ่น เชื่อมโยงกับ Local Alike การท่องเที่ยวชุมชน สินค้า สไตล์หมู่บ้านญี่ปุ่น ดั้งเดิม สินค้าไทยมีวัฒนธรรมที่ดีงามยาวนานมาก ค้นหาของดีในชุมชน ร่วมกันสร้างจุดเด่น แนวสินค้า GI อัตลักษณ์ของชุมชน พื้นดินพื้นถิ่นดั้งเดิม มุ่งผลิตเกรด Premium เช่น ข้าว มังคุด ยา เครื่องสำอาง สมุนไพร สุขภาพ ความงาม เป็นต้น

กลุ่มย่อยแนวทางพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

จำนวน 4 กลุ่มย่อย ตามประเด็น

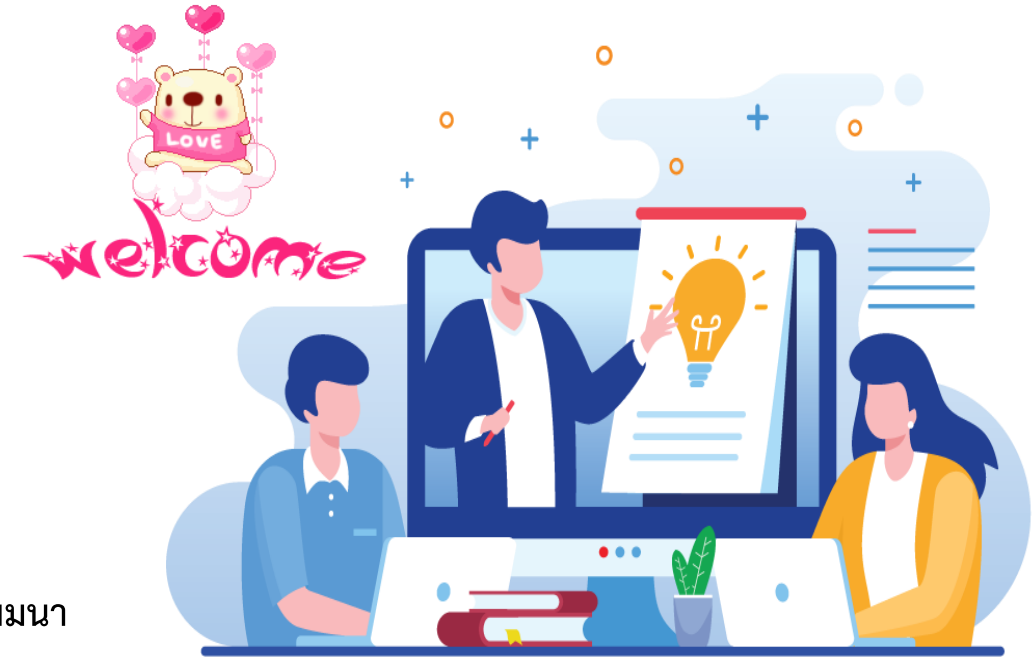

ประเด็นที่ 1 การดำเนินงานโครงการ

1.1 สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ปี 2562

1.2 แผนและแนวทางการดำเนินงานโครงการ ปี 2563 จัดทำรายงานมาก่อนวันสัมมนา (ตกผลึกร่วมกัน 15 กระบวนงาน)

ประเด็นที่ 2 การดำเนินงานตามนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร

2.1 การพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน 1 เจ้าหน้าที่/1 กลุ่ม/1 ต้นแบบ และการนำผลสำเร็จจากเครือข่าย Young Smart Farmer ขยายผลสู่เกษตรกร

2.2 แนวทางการนิเทศงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรการขับเคลื่อน ศพก.การขยายผลงานวิจัย งานทะเบียนเกษตรกร และการพัฒนาบุคลากร

2.3 การขยายผลโครงการพระราชดำริและการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ (แปลงใหญ่/สินค้าหลัก ศพก./ไม้ผล) และการบริหารจัดการผลไม้

2.4 การป้องกันกำจัดศัตรพืชและการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรเชิงรก

DOAE

DOAE

การสัมมนา ครั้งที่ 2 วันที่ 17-18 กันยายน 2563

ผลการสัมมนา ครั้งที่ 2 วันที่ 17-18 กันยายน 2563

บุคคลเป้าหมาย 303 คน

1.ผอ. สสก.5 /ผอ.กลุ่ม/หัวหน้าฝ่าย
2.เกษตรจังหวัด/หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย 14 จ.
3. ผอ.ศูนย์ฯ /เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการ
4. เกษตรอำเภอ 138 คน
5. เจ้าหน้าที่ สสก. 5
6. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร 14 จังหวัด
7. วิทยากร /ผู้เข้าร่วมสัมมนา

รูปแบบ/วิธีการสัมมนา

1.ผอ. สสก.5 ให้แนวคิดการทำงาน
2.พิธีเปิด โดยท่านรองอธิบดี กุลฤดี พัฒนะอิ่ม
3.เสวนา เรื่อง การส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่
4.บรรยายพิเศษ การส่งเสริมการเกษตรไทย
5.บรรยายพิเศษ เรื่อง การใช้เชื้อปฏิปักษ์ ในการควบคุมโรคพืช
6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเด็นจากการนิเทศงาน
7. สรุปผลการเรียนรู้จากผลงานเด่น ปี 2563

ข้อค้นพบ

1.การถ่ายทอดแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติและการสื่อสารลงพื้นที่ จัดทำแนวทางร่วมกันและติดตามไปตามขั้นตอน นำเสนอผลงานเด่น เป็นการวางระบบความเข้าใจทิศทางงานไปในแนวเดียวกันที่ดี
2.การนำการเกษตรเชิงพื้นที่มาวิเคราะห์ งาน กำหนดเป้าหมาย ตั้งแต่เริ่มกิจกรรมทำให้ปลายปีมีผลงานและทราบปัญหา อุปสรรคที่ชัดขึ้น และได้ใช้เครื่องมือคืองบประมาณ ได้ตรงจุด
3. จนท.ระดับพื้นที่ต้องการคู่มืองานในเชิงปฏิบัติ

ปัญหา อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

1. การแปลงนโยบาย การขยายผล สู่การปฏิบัติ ต้องกำหนดตัวชี้วัด ที่ชัดเจน และกิจกรรมงบประมาณต้องสอดคล้องกัน
2.การกำหนดภารกิจ บทบาท และการเชื่อมโยงงาน ระหว่างกอง สำนัก แต่ละกลุ่มต้องไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อตอบสนองแนวทางของกรม
4.ระยะทางและพื้นที่ต้องใช้เวลาเดินทาง ควรมีงบประมาณให้ดำเนินการได้ ประมาณ 3 วัน

ได้ข้อสรุปผลการดำเนินงานและแนวทางปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

ปรับวิธีการจากครั้งที่ 1 เป็นการเรียนรู้จากต้นแบบ และเน้นนำไปขยายผล และเติมเต็มความรู้ที่ต้องการตามความสนใจ

การจัดครั้งที่ 2 เป็นการสรุปงานที่ผ่านมา และนำเสนอผลงานต้นแบบจึงจำเป็นต้องมี จนท.ทุกตำแหน่งมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันว่ากระบวนงานที่ออกแบบไป เมื่อนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลอย่างไร

การเสวนาการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ 2562-2563

ประเด็น : 1. เป้าหมายในการดำเนินงาน

2. แผนการดำเนินงาน ปี 2563

3. วิธีการ/กระบวนการดำเนินงาน

4. การบูรณาการการดำเนินงาน

5. ผลสำเร็จของงานที่เกิดขึ้น

6. แนวทางการขับเคลื่อนในปี 2564

ผู้ดำเนินการเสวนา : นางอธิฐาน เรืองแก้ว

นวส.ชำนาญการพิเศษ สสก.5 สงขลา

1.จุดดำเนินการปี 2562 : อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช

ผู้เสวนา : นายไชยพงศ์ ทะนันชัย นวส.ชำนาญการ

2.การขยายผลดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ปี 2563 (บูรณาการงบประมาณ)

พื้นที่ดำเนินการ : จ.นราธิวาส

ผู้เสวนา : 1. หน.กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ จ.นราธิวาส

2. เกษตรอำเภอตากใบ จ.นราธิวาส

3.การส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ปี 2563 (ภายใต้โครงการศึกษาต้นแบบการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม ปี 2563)

พื้นที่ดำเนินการ : ต.ปากแจ่ม อ.ห้วยยอด จ.ตรัง

ผู้เสวนา : นางสาวสุมนรัตน์ ตรึกตรอง นวส.ชำนาญการ

โครงการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ แปลงใหญ่มังคุดอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

การกำหนดประเด็นปัญหา

☑สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกร/ผู้มีส่วนได้เสีย ในพื้นที่ ร่วมคิด/ตัดสินใจ ร่วมกำหนดประเด็นปัญหา นำสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนา

☑เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ มีความเข้าใจเกษตรกรเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง (**Empathy**) โดยเกิดจากการศึกษาข้อมูล ลงพื้นที่สังเกตสภาพปัญหา/บริบทในพื้นที่ การตั้งคำถามแก่กลุ่มเกษตรกร และการมีประสบการณ์ร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่ ในการประสบกับปัญหานั้นๆ

กลไกในการขับเคลื่อน

☑แปลงใหญ่มังคุดฯ

☑YSF

☑วิสาหกิจชุมชน

ภาคีเครือข่าย

☑กสก.

☑มทร.ศรีวิชัย

☑เครือข่ายการท่องเที่ยว อ.ลานสกา

☑พลังงานจังหวัด

☑อุตสาหกรรมจังหวัด

จนท. เกษตรอำเภอ /เกษตรจังหวัด ขับเคลื่อนกลไกการทำงาน และบูรณาการร่วมเครือข่าย

ปี 2564

☑นำรูปแบบการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ขยายผลการดำเนินงานให้ครบคลุม ทั้ง 5 ตำบล ของอำเภอลานสกา

ปี 2563

1. ลดปริมาณผลผลิตด้อยคุณภาพ ที่เป็นประเด็นปัญหาของเกษตรกร (ป้องกันปัญหา)

☑พัฒนาคุณภาพมังคุด

☑ส่งเสริมการผลิตมังคุดนอกฤดู

2. พัฒนาต่อยอดในกิจกรรมที่ศักยภาพสูง (ต่อยอดกิจกรรม)

☑ไวน์มังคุด ☑มังคุดกวน ☑ถ่านมังคุด

พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และสร้างตราสัญลักษณ์สินค้า ให้เป็นหนึ่งเดียว LansaGO

Define

1. **ปัญหา คืออะไร** (เกษตรกรไม่พึงพอใจรายได้จากการขายมังคุด)
2. **อะไรคือปัญหา** (ผลผลิตร้อยละ 46 เป็นมังคุดตกไซส์ ขายได้ในราคาต่ำ)
3. **อะไรไม่เป็นปัญหา** (ผลผลิตร้อยละ 54 มีคุณภาพส่งออก ขายได้ราคาสูง)

โครงการ/กิจกรรม

1. ต้นน้ำ ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
2. กลางน้ำ แปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม (ไวน์มังคุด, มังคุดกวน, มังคุดลอยแก้ว, ถ่านมัคุด,)
3. ปลายน้ำ เชื่อมโยงการตลาด (การท่องเที่ยวเชิงเกษตร)

ติดตาม ประเมินผล สรุปผล คืนข้อมูลให้ชุมชน และถอดบทเรียน

นายไชยพงค์ ทะนันชัย
นวส.ชำนาญการ สนง.เกษตรอำเภอลานสกา

แนวทางการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๓

วิสัยทัศน์ : เป็นหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี รายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน

นโยบาย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตลาดนำการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร

๑. ขยายผลโครงการพระราชดำริให้เกิดผล เป็นรูปธรรมและสืบสานศาสตร์พระราชา
๒. บริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยยึดหลักการตลาดนำการเกษตรและสร้างรายได้แก่เกษตรกร
๓. พัฒนาองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเกษตรกรรุ่นใหม่
๔. สร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย และบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน
๕. ช่วยเหลือดูแลและให้บริการแก่เกษตรกร
๖. พัฒนาองค์กร ระบบการทำงาน และบุคลากรกรมส่งเสริมการเกษตร

จังหวัดนราธิวาส

พัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

ภารกิจ

๑ นวส. ๗ งาน ๑ R๒R
โครงการพระราชดำริ/๑ แปลงใหญ่/๑ SF/๑ YSF/ ๑ อกม./๔ SG /๑ ศพก./ ๑ R๒R

๑ กษอ. ๙ งาน ๑ R๒R
โครงการพระราชดำริ/๑ แปลงใหญ่/๑ SF/๑ YSF/๑ อกม./ ๔ SG/๔ SP/๑ ศพก./Smart Office/๑ R๒R

Narathiwat Model

Smart Office
พัฒนาองค์กร สู่ Smart Office

ผลิตภัณฑ์องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน
Smart Product จำนวน ๕๒ ผลิตภัณฑ์

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
สร้างอกม. ต้นแบบ จำนวน ๖๖ คน
และเกิดเครือข่าย อกม.จำนวน ๑๓ เครือข่าย

พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
พัฒนาสู่การเป็น Smart Farmer ต้นแบบ จำนวน ๖๖ ราย

โครงการพระราชดำริและการขยายผลโครงการพระราชดำริ
โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ๒๙ โรง มีพืชผักบริโภคเพียงพอ
โครงการเกษตรกรรมยั่งยืน ขยายผล ๑ : ๑๐ ครัวเรือน

สร้างผลงานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research: R๒R)
สร้าง R๒R พัฒนางาน
๑ กษอ. ๑ นวส. = ๑ R๒R

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ศูนย์กลางด้านการเกษตรของชุมชน แบบครบวงจร

องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน
กลุ่มมีประสิทธิภาพ จำนวน ๒๖๔ กลุ่ม
เกิด Smart Group จำนวน ๕๒ กลุ่ม

พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่สู่การเป็น Young Smart Farmer
เป็น Young Smart Farmer จำนวน ๖๖ ราย
และเกิดเครือข่ายระดับอำเภอ ๑๓ เครือข่าย

ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่และพัฒนาพืชอัตลักษณ์
๑ อำเภอ ๑ แปลงใหญ่ต้นแบบ ลดต้นทุน /เพิ่มผลผลิต ร้อยละ ๒๐
พัฒนาคุณภาพ ตามมาตรฐาน GAP ร้อยละ ๑๐๐

T & V System ขับเคลื่อน

พืชอัตลักษณ์
ข้าวหอมกระดังงา : เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ร้อยละ ๑๐
ลองกอง : พัฒนาเกรด A B ร้อยละ ๔๐

เกษตรกรจังหวัดนราธิวาส อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์

๑) เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้
๒) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานและมีความปลอดภัย
๓) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ
๔) บุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

ผลผลิต

๑) ขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ ๖๖ จุด และขยายผล ๖๖๐ ครัวเรือน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ๒๙ โรง เกษตรกรรมยั่งยืน ๑๓ แปลง และขยายผล ๑๓๐ ครัวเรือน
๒) ๑๓ อำเภอ ๑๓ แปลงใหญ่ต้นแบบและพัฒนาพืชอัตลักษณ์สู่ Smart Product
๔) พัฒนาเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer ต้นแบบ /Young Smart Farmer /อกม. ต้นแบบ ตลอดจนสร้างเครือข่ายการทำงานและพัฒนา
๕) กลุ่มองค์กรเกษตรกรมีประสิทธิภาพ Smart Group ๒๖๔ กลุ่ม/Smart Product ๕๒ ผลิตภัณฑ์
๖) พัฒนา ศพก.หลัก ๑๓ ศูนย์ สู่ศูนย์กลางด้านการเกษตรแบบครบวงจร ศพก.เครือข่ายได้รับการพัฒนาศักยภาพ และขยายผลสู่ชุมชน
๗) พัฒนาองค์กร สู่ Smart Office จังหวัด /อำเภอ
๘) สร้างผลงานประจำสู่งานวิจัย

การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ปี ๒๕๖๓
(ภายใต้โครงการศึกษาต้นแบบการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๓)
ตำบลปากแจ่ม อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

พื้นที่

๑. พื้นที่ของตำบลปากแจ่ม ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและลาดชันลักษณะของดินอุ้มน้ำน้อย ส่งผลต่อผลผลิตทำให้ได้ผลผลิตน้อย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกยางพารา (ดินมีความลาดชันสูง ดินตื้น)

๒. มีปัญหาด้านโรคราก[illegible]ยางพาราและโรคอื่นๆ

๓. แหล่งน้ำไม่เพียงพอในช่วงหน้าแล้ง

สินค้า

๑. วิกฤตด้านราคาผลผลิตที่ตกต่ำ คือ ยางพารามีราคาตกต่ำอย่างต่อเนื่อง

๒. ผลผลิตต่ำ เนื่องจากลักษณะของพื้นที่ไม่เหมาะสม

คน

๑.เกษตรกรมีความชำนาญในการผลิตยางพารา / ไม่ยอมรับเทคโนโลยี

๒.ยางพาราควบคู่กับสังคมและวัฒนาธรรม/เป็นพืชท้องถิ่นที่มีการปลูกมาอย่างยาวนาน

เป้าหมายในการดำเนินงาน

๑.การหาพืชทางเลือกเสริมเพิ่มรายได้ จากปัญหาพืชหลักราคาตกต่ำ และผลผลิตต่ำ

๒.ปรับปรุงพืชเดิมให้มีประสิทธิภาพ เช่น เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพสินค้า

เงื่อนไขการทำงาน zoning/Agri-map
*ปรับเปลี่ยนชนิดพืชในเขตไม่เหมาะสม และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในเขตที่เหมาะสม

เกษตรกรตั้งเป้าหมายร่วมกัน
๑.ปลูกพืชทางเลือกเสริมรายได้ยางพารา ๒-๑๐ ไร่ (๓๐-๑,๐๐๐ ต้น)
๒.ดำเนินการในเดือน พ.ค.-มิ.ย.๖๓
๓. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเดิม

วิธีการ/กระบวนการดำเนินงาน

ช่วงของการเตรียมการจัดเวทีชุมชน

-สรุปข้อมูลมือ ๒ (คน พื้นที่ สินค้า)
ปัญหา สถานการณ์ปัจจุบัน จุดเด่น/ศักยภาพ
- สำรวจพื้นที่ ดูสภาพพื้นที่ เช่นกิจกรรมพืชหลัก พืชทางเลือกเสริมรายได้ยางพารา
- หาข้อมูลพืชเดิมหา/ข้อมูลพืชทางเลือก
- นำเกษตรกรต้นแบบนำเสนอพืชทางเลือกเพื่อจุดประกายการปลูกพืชทางเลือก

ช่วงที่ ๒ นำข้อมูลไปเสนอและตรวจสอบกับเกษตรกรในเวทีชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน

- สร้างการรับรู้กับแกนนำชุมชนในการศึกษาต้นแบบ
- นำเสนอสภาพพื้นที่ของตำบลปากแจ่ม /zoning พืชเดิม/ zoning พืชทางเลือก
- ให้ผู้นำชุมชนเสนอแนวคิดในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
- เกษตรกรต้นแบบนำเสนอแนวคิดการปลูกพืชทางเลือก
- Core team ลงพื้นที่เก็บข้อมูลพืชทางเลือกเพื่อนำเสนอในเวที
- เกษตรกรวิเคราะห์ และเลือกพืชทางเลือกที่สนใจ
-จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของพืชเดิมและพืชทางเลือก
-ส่งแผนให้หน่วยงานบูรณาการกระทรวงเกษตรฯ/หน่วยงานภายนอก

ช่วงที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน

ขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน
ชุมชนทำเอง
ชุมชนทำร่วมกับหน่วยงาน
หน่วยงานให้การสนับสนุน

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น

ด้านบูรณาการ/จัดทางบประมาณสนับสนุน และดำเนินการตามแผน/โครงการของชุมชน (๑๘ หน่วยงาน)

๑. ชุมชนทำเอง
-ดูงานการปลูกพืชทางเลือก คือ ไผ่ สละ การเลี้ยงปลาในร่องสวน เศรษฐกิจพอเพียง
- เกษตรกรปลูกพืชเสริมรายได้ยางพารา จำนวน ๓๐ ราย จำนวน ๓๐ไร่ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อครัวเรือน

๒. ชุมชนทำร่วมกับหน่วยงาน
-สถานีพัฒนาที่ดินตรัง – อบรมความรู้การจัดการดิน โดยให้ชุมชนเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ดิน โครงการขยะอินทรีย์ ถังน้ำหมักและกากน้ำตาล ๓๐ ราย
-กรมส่งเสริมการเกษตร- ดูงานการจัดการสวนกาแฟ โกโก้ และมะพร้าว พืชผัก/สมุนไพรในสวนมะพร้าว ณ ศูนย์พืชสวนชุมพร
-ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร –สนับสนุนต้นพันธุ์กาแฟและมะพร้าวพันธุ์ต้นสูง เป็นแปลงต้นแบบ จำนวน ๒ แปลง (กาแฟโรบัสต้าและมะพร้าวแกง)
- กรมส่งเสริมการเกษตร – สนับสนุนระบบน้ำในการทำแปลงต้นแบบสละอินโด จำนวน ๑แปลง

๓. หน่วยงานให้การสนับสนุน
-กรมส่งเสริมการเกษตร – สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นตามความต้องการของชุมชน กาแฟโรบัสต้า ๓,๐๐๐ ต้น
- สถานีพัฒนาที่ดินตรัง – อบรมการวิเคราะห์ดิน /สนับสนุนโดโลไมต์ ๓๐ ตัน/สนับสนุน
-การยางแห่งประเทศไทย– อบรมให้ความรู้การจัดการปุ๋ยในสวนยางพารา/การผสมปุ๋ยใช้เอง

ด้านสนับสนุนองค์ความรู้เพิ่มขีดความสามารถและเชื่อมโยงเครือข่าย

-สนับสนุนองค์ความรู้จากหน่วยงาน/เกษตรกรต้นแบบ
-มีการจัดตั้งกลุ่มเครือกลุ่มเกษตรร่วมใจบ้านในเขา/เชื่อมโยงเครือข่ายกับเกษตรกรต้นแบบ/ศพก./แปลงใหญ่/YSF

แผนการดำเนินงานต่อเนื่อง ๒๕๖๔

-ท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีชุมชน
-ท่องเที่ยวนวัตวิถี
-การพัฒนาและการจัดการกลุ่ม
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์สละ/กาแฟ/พริกไทย/ไผ่เลี้ยงหวาน/น้ำผึ้ง/กะลามะพร้าว/มะพร้าว
-การประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้กลุ่มฯ
-สนับสนุนกลุ่มในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์
- การผลิตและการขยายพันธุ์กาแฟจากต้นพันธุ์กาแฟในพื้นที่
- การให้ความรู้ด้านการจัดการสวนกาแฟ/พริกไทย/ ไผ่/ไม้ผล/ยางพารา
- การให้ความรู้การทำน้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์และการทำผลิตภัณฑ์มะพร้าวบริสุทธิ์

การบรรยายพิเศษ

เรื่องระบบส่งเสริมการเกษตรของไทยโดย ท่านรองอธิบดี อาชว์ชัยชาญ เลี้ยงประยูร

การบรรยายพิเศษ เรื่อง การใช้เชื้อปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคพืช
โดย รองศาสตราจารย์ ดร. วาริน อินทนา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

- แยกจากรากของต้นเฟิร์นมหาสดำที่เก็บจากเขาหลวง อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช ผ่านการรับรองความปลอดภัยจากมาตรฐานสากล

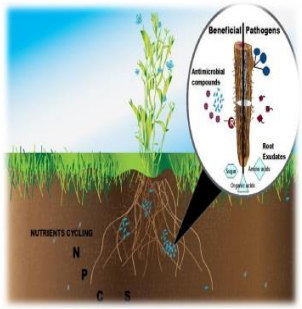

เนื้อหาการบรรยาย การซักถาม และการเล่นเกม ในเวลา 2 ชั่วโมง มุ่งเน้นให้ผู้เข้าสัมมนาเข้าใจถึงการนำเชื้อไตรโคเดอร์มาไปใช้ในพืชเศรษฐกิจชนิดต่างๆ วิธีการ ระยะ ปริมาณ และขั้นตอนการใช้ ได้แก่

1.โรคลำต้นเน่า สาเหตุจาก กาโนเดอร์มา (*Ganoderma spp.*) ในปาล์มน้ำมัน

2.แอนแทรคโนสในพริก

3.โรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน

4.โรคของพืชผัก

5.โรคสำคัญของข้าว

มีการเล่นเกมส์ ส่งของรางวัลและตัวเชื้อไปให้ที่ทำงานของผู้ชนะ

และพัฒนาการเกษตรที่ ๕ จังหวัดสงขลา กรมส่งเสริมการเกษตร

สรุปบทเรียนจากการติดตามนิเทศงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร

เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรปี 2563 โดยประมวลผลการนิเทศงาน ปี 2563 มาหารือ เพื่อแก้ไขปัญหา ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ต่อไป

ชมนิทรรศการ กรณีศึกษาผลสำเร็จงานส่งเสริมการเกษตร 10 กรณี โดย จังหวัด ศูนย์ปฏิบัติการ สสก.5 จังหวัดสงขลา และหน่วยงานวิชาการ ตามนโยบายของกรม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ผลสำเร็จการดำเนินงานท่องเที่ยวเชิงการเกษตร ปี 2563 วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวชุมชนคลองน้อย (จ.สุราษฎร์ธานี)
2. MODEL แนวคิดการทำงานของเจ้าหน้าที่ต้นแบบภาคใต้ (เกษตรตำบล เกษตรอำเภอดีเด่นระดับเขต ปี 2563 จ.สงขลา)
3. การเชื่อมโยงการทำงาน ศพก. แปลงใหญ่ และ YSF เชิงพื้นที่ (จังหวัดชุมพร)
4. งานวิจัยศูนย์ปฏิบัติการ (ศทอ. สุราษฎร์ธานี)
5. งานวิจัยศูนย์ปฏิบัติการ (ศูนย์แมลงเศรษฐกิจ จ.ชุมพร)
6. การบริหารจัดการสินค้าเกษตรและการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน GAP แบบกลุ่ม (จังหวัดระนอง)
7. การน้อมนำศาสตร์พระราชามาเป็นหลักในการทำเกษตร /ไร่นาสวนผสมดีเด่น (จังหวัดพัทลุง)
8. การใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรในช่วงสถานการณ์ covid – 19 (สสก.5 จังหวัดสงขลา)
9. หน่วยงานวิชาการภายนอก (กรมวิชาการเกษตร)
10. หน่วยงานภาคเอกชน (บริษัท ดีจีโอ โปรดักชั่น จำกัด)

ผลสำเร็จของการดำเนินงานตามนโยบาย กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2563

การพัฒนายกระดับเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนอำเภอสะเดา

ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ขยายผลโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ

การเชื่อมโยงเครือข่าย

บูรณาการและเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานในพื้นที่โดยใช้ ศบกต. เป็นกลไกขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรร่วมกับ ศพก. แปลงใหญ่ YSF อกต. และหน่วยงานในพื้นที่ตามแผนพัฒนาการเกษตรที่ตรงกับความต้องการของชุมชน ยอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้าง ๆ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต. คลองหรัง เป็นประจำทุกปีสามารถทำให้เกษตรกรมีการเพิ่ม/ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตร ลดรายจ่ายในครัวเรือน 6,000-20,000 บาท/ปี และเพิ่มรายได้ 3,000 - 30,000 บาท/ปี มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

การบริหารจัดการสินค้าเกษตรในพื้นที่

ส่งเสริมเกษตรกรสู่การรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ผึ้งโพรงด้านเกษตรหม่อม ภายใต้หลักคิด "จาก 1 คน สู่ชุมชน รวมเป็นหนึ่งเดียว" เกิดจุดเรียนรู้ด้านผลิตผลเศรษฐกิจ จำนวน 6 จุด สามารถลดต้นทุนการผลิตได้มากกว่าร้อยละ 25 เพิ่มผลผลิตน้ำผึ้งได้มากกว่าร้อยละ 30 พัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่าน้ำผึ้งเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มีหลักการตลาดนำการเกษตร ทำให้สร้างรายได้เพิ่มให้แก่สมาชิก 3,000 – 30,000 บาท/คน/ปี

การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

สร้างบุคคลต้นแบบ พัฒนาเกษตรกรให้กลายเป็นเกษตรกรต้นแบบ ด้วยกระบวนการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเครือข่าย สามารถยักนำและขยายผลไปยังเกษตรกรรายอื่น เกิดการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ มีจุดเรียนรู้ครอบคลุมกิจกรรมการเกษตรของอำเภอหาหม่อม จำนวน 22 จุด

สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา
Songkhla Provincial Agricultural Extension Office

กรณีศึกษาผลสำเร็จของงานและงานวิจัย

การศึกษากระบวนการเก็บรักษาน้ำผึ้งโพรงไทย (Apis cerana)
ต่อการตกผลึก จากกลุ่มแปลงใหญ่แมลงเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคใต้
The Study of Storage Process of Eastern Honey Bee (Apis cerana) from Large Scale of
Economic Insects Farming in Southern of Thailand on Crystallization

DOAE
เกษตรภาคใต้ สานสายใย หัวใจผูกพัน
พิธีมอบประกาศเกียรติคุณผู้เกษียณอายุราชการ และ
พิธีมอบรางวัลเชิดชูเกียรติบุคลากร หน่วยงาน เกษตรกร และ
สถาบันเกษตรกร ดีเด่นระดับเขต ประจำปี ๒๕๖๓
วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓

Thank You